

Fra ensomhed til fællesskab

Erfaringer med sociale brobyggere

Netværkscafé gav Kirsten et skub ud af emotionel ensomhed

1.

Kirsten på 92 år savner nære relationer.

2.

I forbindelse med en løbende blodprøvekontrol hos egen læge, fortæller Kirsten, at hun er glad, men ensom.

3.

Kirsten får en social henvisning fra sin læge.

5.

Kirsten mangler tilbud i lokalområdet, hvor hun kan møde jævnaldrende eller andre som også har mistet livsvidner.

4.

Kirsten bliver kontaktet af brobyggeren fra Frivilligcenteret.

6.

Brobyggeren etablerer en cafe i lokalområdet.

Case: Kirsten

Kirsten har børn og børnebørn og god kontakt til sine to sønner. Men hun savner nogen at dele sine følelser og tanker med i hverdagen, da hun har været alene i mange år og også mistet mange af sine veninder.

Kirsten får en samtale med en social brobygger fra Frivilligcentret. De har svært ved at finde det helt rigtige tilbud til Kirsten. Tilbud som Fortæl for Livet, hvor ældre deler deres livshistorier, kan være et oplagt fællesskab for Kirsten, men det findes ikke i hendes lokalområde.

En brobygger etablerer en netværkscafé, hvor alle med en social henvisning kan mødes en gang om ugen. Her deltager Kirsten. Caféen fungerer som et øvefællesskab, hvor målet er at skabe bro til mere permanente fællesskaber og aktiviteter.

Brobyggeren forsøger at engagere deltagerne i nye initiativer, men deltagerne er mest trygge i netværkscaféen med brobyggerens tilstedeværelse og har ikke lyst til at drive caféen uden støtte.

Der er behov for løbende at arbejde med, hvordan der kan bygges bro videre til fællesskaber, som kan opfylde Kirstens behov.

Værd at vide om sociale brobyggere

Brobyggerens rolle: De sociale brobyggere er sundhedsfaglige medarbejdere, hvis primære funktion er at bygge bro til varige fællesskaber for henviste borgere med sociale problemstillinger. Det er en udfordring, at borgerne kan knytte sig følelsesmæssigt tæt til brobyggeren. Tydelig rolleafgrænsning og klare afslutningskriterier kan forebygge dette.

Supervision og erfaringsudveksling: Understøtter brobyggerne og hjælper dem til at identificere borgerens behov for yderligere støtte eller behandling.

Henvisningspraksis: De praktiserende læger henviser borgere, der udover sundhedsproblemer også har sociale udfordringer. Formålet med den sociale henvisning er, at borgerne bliver en del af lokale fællesskaber og aktiviteter, der ofte har fokus på kost og motion. Mens nogle borgere indgår i lokale fællesskaber som deltagere, indgår andre som frivillige, og endnu andre viser sig at have behov for anden professionel hjælp, fx terapeutisk.

Supplement til kommunale indsatser: At være brobygger bør ikke varetages som en del af en anden funktion, men være en selvstændig opgave for en eller flere specifikke medarbejdere. Brobyggere løser ikke kommunale opgaver, men kan supplere dem. Det kan mindske rolleforvirring, at brobyggeren er placeret på det lokale Frivilligcenter fremfor i kommunens lokaler. Placeringen i frivilligcenteret gør også, at brobyggeren kan nyde godt af centrets omfattende viden om og kontakt til det lokale civilsamfund.

Vær opmærksom på

- **Tænk langsigtet og skab varige forbindelser** – Midlertidige initiativer bør altid lede videre til mere stabile fællesskaber. Det kan være en fordel at samarbejde med eksisterende tilbud, enten ved at hjælpe borgere med at finde og deltage i relevante fællesskaber uden for deres lokalområde eller ved at bidrage til etableringen af nye lokale fællesskaber.
- **Øvefællesskaber kan være trinbræt til langvarige fællesskaber** – Øvefællesskaber kan være en værdifuld vej ind i mere permanente fællesskaber, men det kræver, at borgerne støttes i at danne relationer til andre. At skabe trygge rum, hvor borgere kan øve sig i socialt samvær, er afgørende for at lette overgangen til langvarige fællesskaber, så brobyggeren ikke forbliver den primære støtteperson.

Projektet Social Henvisning

Projektet er et samarbejde mellem alle de alment praktiserende læger i Vesterbro-Sydhavnen, Ældre Sagen og Frivilligcenter VSV. Formålet er at bekæmpe ensomhed og styrke deltagernes sundhed gennem lokale fællesskabstilbud. Borgere, der oplever ensomhed, henvises af egen læge til en social brobygger, der hjælper dem med at finde relevante aktiviteter, som kan forbedre deltagernes sundhed og trivsel og mindsker behovet for akutte kontakter til sundhedsvæsenet.

Projektet er bl.a. finansieret af offentlige midler fra den såkaldte SSA-aftale 2022-2025 og midler fra TrygFonden. Projektet løber i perioden juni 2024 – januar 2027. Siden maj 2025 er det med støtte fra Novo Nordisk Fonden blevet muligt at inkludere patienter i aldersgruppen 18-59 år i projektet. Læs mere om projektet [her](#).

Erfaringer med det tværgående samarbejde

Husk alle led i værdikæden: Prioritér dialog med alle samarbejdspartnere, fra læger til lokale tilbud. Afsæt ressourcer til at styrke dialogen mellem lokale aktører, så de bedre udnytter hinandens ressourcer. Tilpas kommunikationen til hver partner.

Motivér almen praksis og gør det let for dem: Brobyggeren er med til at lette den privatpraktiserende læges arbejde ved at bygge bro til lokale fællesskaber, herunder lokale kost- og aktivitetstilbud, som lægen ikke kender. Del succeshistorier fra henviste borgere, og behold dialogen om borgerne i de IT-systemer, lægen bruger i forvejen.

Skab ny samarbejdskultur: Civilsamfund, sundhedssektor og kommune har forskelligt sprog og praksis. Brug tid på at udvikle en samarbejdskultur, der tager højde for forskelle. En følgegruppe kan understøtte samarbejdet.

Samarbejde med kommunen: Mange kommuner har ansat brobyggere – tydeliggør forskellen mellem kommunale brobyggere, der typisk kommer i kontakt med borgere via kommunale fagpersoner, og sociale brobyggere. Samarbejde med kommunen er afgørende, særligt i tilfælde hvor borgeren har brug for anden hjælp og behandling, end brobyggeren kan give. Samarbejde sikrer, at tilbud supplerer hinanden. Med koordinering mellem aktører bliver det synligt, hvor der mangler tilbud, som kan iværksættes.

Ældre Sagens håb og ønsker for sociale brobyggere

En dansk model for Social Henvisning: Ældre Sagen håber på, at de med projektet kan lægge grundstenene til en landsdækkende model for Social Henvisning, hvor sundhedsvæsenet systematisk samarbejder med civilsamfundet. Målet er at skabe varige samfundsforandringer, der bekæmper ensomhed.

Vær **en, som** rækker ud